

TÍÐINDI

Eydna Skaale · eydnaskaale@hotmail.com

Hvar gongur markið

Stutt eftir, at misálit varð reist á lögmann hósdeginn, lá ein mynd úti á Facebook. Tað var Heini Festirstein, grafikari, ið hevði gjørt lögmann um til eina »Miss Álit«. Skemtilig satira helt onkur – vanæriligt helt onkur annar. Men hvar gongur markið fyri satiru, er nakað mark yvirhøvur og hvørjum endamáli tænist satiran?

Her eru nakrar av viðmerkingunum sum komu til myndina á Facebook og á In.fo:

"Haldi henda hetzin móti lögmanni er farin langt út um øll mørk"

"Hendan óskyldiga myndin er ikki í nærheitini av nøkrum marki, hvat satiru viðvikur. Og vit hava frítt at útrykkja okkum í skrift og talu sambært grundlógini og sjálvandi undir ábyrgd"

"Mín virðing er helst líka so nógv fyri sessinum, sum manninum. Niðurgerð av lögmannssessinum er niðurgerð av okkum sjálvum."

"Ja, onkur vil sleppa at bestemma, nær vit skulu flenna, tað er sera trist. Hetta er intelligent satira."

"Haldi eisini, at hetta er farið út um øll mørk. Løgmaður er eisini eitt menniskja, maður og pápi. Hvar er virðingin farin fyri tí??"

"Burtursæð frá, at hetta var photoshop og ikki tusj, so var hetta heilt mainstream karikaturtekning. Estetiskt dámar mær betri tusj; etiskt er tað eingin munur. Væl at merkja um fólk ikki eru so naiv at halda, at lögmaður verliga klæðir seg soleiðis."

"Happing"

"tú hevur rættiliga víðar heimildir, tá talan er um politiska satiru"

"Spottarin kemur í spottarans stað. Hugsá tit ikki um familju hansara? Tað skal valdast, hvat man leggur út á facebook, eg trúgvi ikki at nakar vildi havt hasa myndina á sær. Er hetta tað, sum facebook skal brúkast til - puha, eg eri skelkað um hvussu litla virðing menniskju hava fyri hvørjum øðrum"

"langt úti - happing av ringasta slag"

"ikki sømuligt"

"Tá má so aldrin verða nøkur lóg sum skal gera av, nær satira fer um mark!!! Um fólk halda Heina fara ov langt - og tað ger hann so absolutt ikki eftir mínum tykki við hasi herligu myndini - so rakar tað hann sjálvan. Fara vit at flirta við tankanum um at banna slikum, eru vit á skeivari kós. Tað er ikki langt síðani, at Bill Justinussen vildi hava Ole Wich dømmand fyrri list/satiru. Tá polikarar hugsa so, er vandi á ferð!"

Heini Festirstein, grafikari og upphavsmaður til myndina

- Eg hevði ikki væntað, at henda myndin fór at skapa so stórt kjak - hatta var ein mynd, sum eg gjørdi uppá 5 min. Eg hugsaði mest um orðaspælið og hugsaði bara at gera eina dagføring á Facebook við orðunum »Miss Álit«. Men so hugsaði eg, at tað kundi verið stuttligt at tikið tað enn longri og gjørt eina slíka mynd. Eg hevði ikki roknað við, at øsingin fór at verða so stór.

Nú er ein mynd gjørd av Heina Festirstein eisini - tað er Føroya Portalurin, sum hevur gjørt Heina sjálvan til »Miss Skiltur« og nýtt

Mynd: Føroyaportalurin

sama framferðarhátt. Um ta myndina sigur Heini soleiðis:

- Fyrst helt eg tað vera eitt sindur flovsligt, men eg bleiv við at flenna eftir myndini av mær, so hon var nokk stuttlig og uppiborin.

Óli P., Satiriskur teknari

- Eg haldi, at tey, sum hava ábyrgd mugu tola eitt sindur av. Tað er ringt at siga, nær satiran fer ov langt og hvar markið gongur, men eg haldi, at vit hava góðar lógir á tí økinum, og um fólk kenna seg stoytt, kunnu tey altíð royna tað í rættinum. Eg haldi ikki, at vit á nakran hátt skulu broyta lógina hesum viðvíkjandi.

- Tað er so, at tá tú fæst við satiru, so kemur tú at raka fólk. Persónar, sum sita við ábyrgd mugu tola at verða viðgjørd satiriskt. Um tey ikki tola tað, eru tey ikki egnað, og tey kunnu eisini gerast vandamikil. Tað hava vit einki dømi um her heima,

tíbetur, men tað síggja vit ofta uttanlands. Og ein lögmaður skal tola nógv av. Eg haldi avgjørt, at tað ikki kunnu vera tey, sum eru nærtakin, sum skulu gera av, hvar markið skal ganga.

- Eg haldi, at satiran er torfør at definera, tí hon er kritisk, men hon er jú eisini eitt slag av spotti, og tí er hon so flótandi. Tú kanst nýta hana til at siga nakað positivt, men tú kanst eisini fara um mark.

- Tað, at hetta er ein fotomynd, rakar helst harðari, enn skemtitekningar gera. Tekningin hevur jú distanserað seg frá veruleikanum, men hon